

meres, og hvorfra der kunde udgaa en ensartet Behandling af Spørgsmaalene i de forskellige Landsdele. Jeg er derfor glad over, at det foreslaas at bevare denne Overfredningskommission.

Jeg mener ligeledes, det er fuldt forsvarligt, at den oldhistoriske Fredning — Fredning af oldhistoriske Grunde, som vi kaldte det i Fjor — ikke er taget med. Det er meget muligt, at der tiltrænges en Lovgivning paa dette Omraade, men naar vi har udskilt Bygningsfredningen i et selvstændigt Lovforslag, vil det sikkert ogsaa være rigtigt, at der, hvis der skal træffes Fredningsbestemmelser i denne Henseende, fremsættes et selvstændigt Lovforslag, der kun omfatter den Fredning, der skal træffes Bestemmelse om, naar oldhistoriske Hensyn taler derfor.

Jeg kunde ønske, at Lovforslaget blev fremmet i den Skikkelse, hvori det er fremsat, jeg kan stemme for det, ganske som det foreligger. Jeg finder det imidlertid rimeligt, at det henvises til et Udvalg, men jeg vil haabe, at Udvalgsbehandlingen bliver kort, og at Lovforslaget hurtigt vender tilbage her til anden Behandling, saa at denne meget vigtige Sag kan finde sin Ordning i denne Rigsdags-samling.

Wulff: Da det her drejer sig om et Lovforslag, som har været behandlet i Fjor, kun med den Hovedforskel, at Spørgsmaalet om Bygningsfredning er taget ud af det, er der ingen Grund for mig til at udtale mig udførlig om det. Jeg gjorde det i Fjor, og jeg skal ikke gentage mine Detailudtalelser fra den Gang. Lovforslaget drejer sig ifølge sin Titel om Naturfredning. „Forslag til Lov om Naturfredning“ hedder det, og for en Del drejer Lovforslaget sig om Naturfredning, d. v. s. om Fredning af visse Plantearter, der trues med Udryddelse enten af tilfældige Grunde, eller fordi den store Befolkning efterstræber dem for deres Skønheds Skyld, som f. Eks. Bregner og forskellige sjældne Planter, om Fredning af Dyrs Ynglepladser, Fugles Redesteder eller — naar det gælder den livløse Natur — om Fredning af geologisk mærkværdige Forekomster. Lovforslaget tilsigter en Fredning af alt dette ved at foreslaa noget lignende som det, der gælder for Fredning af Oltidsmindesmærker, nemlig en Overenskomst med vedkommende Ejere, saa at der ikke bliver Adgang for Folk til at gøre Skade ved at plukke løs

og rive ned. Om dette, som er den egentlige Naturfredning, viste der sig i Fjor i Udvalget og det nedsatte Underudvalg ikke synderlig Meningsforskel, og for denne Naturfrednings Vedkommende vil jeg betragte det som ret givet, at man i Aar uden Vanskelighed kan blive enig.

Ikke fuldt saa let glider det, naar Lovforslaget gaar et Skridt videre og medtager noget, som egentlig ikke er Naturfredning, nemlig Bestemmelser om at skaane Landskaber mod Mishandling ved, at der rejses Bygninger, det være sig Fabrikker eller Villaer. Saa er det hele straks vanskeligere, idet der da maa tages Hensyn til det praktiske Livs Krav. Man kan jo ikke uden videre forvise Næringsvirksomhed og Bebyggelse fra smukke Egne, fordi man mener, at disse Bebyggelser misklæder de smukke Egne. Men ogsaa om disse Bestemmelser i Lovforslaget er det muligt og sandsynligt, at man kan komme til Overenskomst.

Naar Lovforslaget derimod optager noget, som slet ikke er Naturfredning, men tværtimod efter sit Væsen er stridende mod Naturfredningsbegrebet, nemlig at give det store Publikum Adgang til at færdes ude, bliver det vanskeligt at opnaa Enighed. Naar der er Tale om at færdes i Skove, syntes man i Udvalget i Fjor nogenlunde at nærme sig hverandre vist saaledes, at man fra alle Sider erkendte det rimelige i at aabne en almindelig Adgang, naar der var Tale om Bymennesker, som var udelukkede fra at nyde Naturen til daglig, og der saa i Byens Nærhed laa en Skov, hvori denne Befolkning ønskede at færdes. Hvis denne Skov var i privat Eje, erkendte man det rimelige i, at den private Ejer gav den ønskede Adgang. Derimod var der ikke hos os Sympati for uden videre at gribe ind i Ejers Ejerens Ejendomsret og proklamere, at der skal være Adgang for alle. Det offentlige maa gaa til en Forhandling med Ejeren og enten købe hans Ejendom, hvad der vil være naturligt, hvis en Kommune repræsenterer vedkommende Befolkning, eller ved Forhandling opnaa en Adgang og begrænse og sikre den paa den eller den Maade. Og det konservative Folkeparti kan ogsaa gaa med til, naar der er et Ønske og Trang til Stede om en saadan Adgang, at lette Muligheden for Ekspropriation. Men Ejendomsretten kan ikke uden videre borteskamoteres, den maa værnes af de Regler i Lovgivningen, som nu en Gang gælder for Ejendomsret. En saadan Adgang for